

Kanslienhet

2025-08-12

Diarienummer HSN 1343-2024, 550999

Hälso-och sjukvårdsnämnden
Region Västerbotten
Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se

Till

Socialdepartementet
Diarienummer S2025/01022
E-post: s.remissvar@regeringskansliet.se, kopia till s.sl@regeringskansliet.se

Yttrande - Rättsliga förutsättningar för en nationell vårdförmedling

Sammanfattning

Region Västerbotten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag.

Region Västerbotten vill dock uppmärksamma på den rättsliga konfliktytan mellan lagen om offentlig upphandling och hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Denna ännu olösta konflikt föranleder regionen att avstyrka förslaget att även regionernas avtal med privata vårdgivare ska omfattas av uppgiftsskyldigheten.

Region Västerbotten understryker också vikten av att effektivisera uppgiftsinhämtningen från E-hälsomyndighetens sida genom att inhämta uppgifter som redan har rapporterats in till andra statliga myndigheter, såsom Inspektionen för vård och omsorg och därmed så långt möjligt undvika att regionerna behöver rapportera in samma uppgifter till flera myndigheter. En inte obetydlig andel av regionernas administrativa arbetsuppgifter består i att rapportera in uppgifter till olika statliga myndigheter och register.

4.3.2 Uppgiftsskyldighet för regioner i egenskap av huvudman för hälso- och sjukvård

Regionen avstyrker förslaget i den del som omfattas av privata vårdgivare. Det är redan i dag svårt för en region att planera och ansvara för den vård som regionen är skyldig att tillhandahålla inom huvudmannaskapets regionala område, d.v.s. länet. Enligt såväl HSL som patientlagen har en patient rätt att fritt välja vårdgivare i landet när det gäller offentligfinansierad öppenvård. Privata vårdgivare som har upphandlats i enlighet med LOU inom övrig vård och som inte ingår i vårdvalssystemet har upphandlats med utgångspunkt i regionens behov av vårdtjänster för att kunna leverera en god och säker vård

Kanslienhet

2025-08-12

Diarienummer HSN 1343-2024, 550999

Hälso-och sjukvårdsnämnden
Region Västerbotten
Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se

till länsmedborgarna, reglera vårdköer etc. Enligt Region Västerbotten riskerar en nationell vårdförmedling som inkluderar upphandlade avtal med privata vårdgivare att försämra regionernas möjligheter att fullt ut nyttja den upphandlade vårdkapaciteten då den riskerar att konsumeras av andra regioner. Skrivningarna i riksavtalet för utomlänsvård där det anges att "Vid remiss till upphandlad privat sluten vård ska hemregionen sända remissen via berörd vårdregion, som i sin tur sänder remissen vidare till privat vårdgivare med vilken vårdregionen har ett kontrakt." följs inte av alla regioner utan avrop/remiss går direkt till kontrakterad vårdgivare.

För att regionerna ska ha rimliga förutsättningar att planera sin verksamhet är det av vikt att säkerställa att en regions planerade och budgeterade vårdkapacitet inte "kapas" eller tas i anspråk av andra regioner med resultat att den upphandlande regionen inte kan avropa på sina avtal. Ett upphandlat avtal med en privat vårdgivare är också bindande vad gäller vilka vårdtjänster som regionen har behov av och får avropa. Privata vårdgivare kan dock ha ett större vårdutbud än vad som omfattas av avtalet. Hur ska kontrollen utföras för att säkerställa att annan region inte hänvisar till privat vårdgivare för vårdtjänster som inte omfattas av den upphandlande regionens avtal och därmed riskerar agera i strid mot lagen om offentlig upphandling?

4.3.3 Uppgiftsskyldigheternas fullgörande

I utredningen anges att "De informationsmängder som omfattas av vårdgivares och regioners uppgiftsskyldigheter ska detaljregleras i den till lagen anslutande förordningen och i myndighetsföreskrifter."

Region Västerbotten konstaterar dock att detaljregleringen i föreslagen lag och förordning inte är särskilt detaljrik. Det lämnas väsentligt tolkningsutrymme för flera poster såsom vad som avses mer specifikt med "verksamhetsinriktning" resp. "vårdutbud och villkor för dess nyttjande". Den kommande myndighetsföreskriften förefaller således avgörande för klargörande av omfattningen av regionernas uppgiftsskyldighet.

Kanslienhet

2025-08-12

Diarienummer HSN 1343-2024, 550999

Hälso-och sjukvårdsnämnden
Region Västerbotten
Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se

4.3.4 Att lämna en uppgift en gång

Region Västerbotten tillstyrker och betonar vikten av att finna lösningar som minimerar den administrativa merbelastningen på regionerna på grund av den här föreslagna uppgiftsskyldigheten.

4.5 Sekretess och uppgiftsskyldighet

Utredningen konstaterar att de uppgifter som vårdgivare och regioner föreslås vara skyldiga att lämna till E-hälsomyndigheten inte omfattas av befintliga bestämmelser om sekretess.

Region Västerbotten vill dock påminna om att innehållet i katalogen kommer att på ett detaljerat sätt påvisa Sveriges samlade vårdkapacitet. De uppgifter som finns samlade i katalogen utgör allmän handling och det saknas en diskussion i utredningen hur E-hälsomyndigheten ska förhålla sig till totalförsvarssekretessen enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.